

Islámská geokulturní sféra

Arabský x Islámský svět

pouhých 20% islámského světa tvoří Arabové, zbytek jsou černoši, Peršané, asiati
Arabské státy - 22 zemí sdružených v LAS (Liga Arabských států) – asi 300 milionů obyvatel
rozdělení – severní Afrika

-Syrsko-palestinská oblast

-Arabský poloostrov (patří sem i Somálsko, Džibuti a Komory !!)

OIC (Organizace Islámské konference) – 57 států (LAS + subsaharská Afrika, JV Asie, Persie...)

státy jiné kultury ale s obrovským množstvím čísel muslimů – Indie (130 mil.) a Čína (80 mil.) do OIC nepatří, kvůli státním ideologiím – Hinduismu a bolševismu

Vznik Islámu

slovo Islám znamená Odevzdání se...

specifické přírodní podmínky v prostoru Arabského poloostrova

specifické sociální podmínky: rodina-rod-klan-kmen-kmenový svaz = značná rodinná soudržnost = krevní msta

*570 Mohamed, 610 první kázání

je to v době společenské krize nomádské společnosti – dochází k prudké sociální stratifikaci, krevní msta se vymyká kontrole- proto se moralizující učení Mohameda rychle a účinně ujímá. Oproti celé řadě kazatelů a vizionářů přichází s propracovaným nábožensko-filosofickým systémem, nabízejícím řešení na většinu individuálních i společenských problémů.

Mohamed pochází z klanu Hášimovců, ale nejsilnější klan v Mekce jsou Kurajšovci. Díky tomu že byl kupec a díky schopnostem byl asi charismatický řečník a vyjednávač

622 – Hidžra – odchod-útek Mohameda do Mediny – počátek letopočtu a počátek rychlého šíření islámu.

ještě před Mohamedovou smrtí se kodifikovalo 5 pilířů víry: - 1.šaháda – vyznávám že není boha kromě Boha a Mohamed je jeho prorok.

2.salát – 5x denně modlitba

3.sawm – držení půstu – Ramadán

4.zakát – almužna

5.hadž – pouť do Mekky

schizma Islámu

Chalífa znamená náměstek, po roce 632 znamená Chalífa označení arabského státního útvaru

po smrti Mohameda nadchází otázka – kdo bude nástupcem??

1. stará arabská kmenová demokracie velela zvolit toho nejlepšího – tradicionalistické křídlo – Sunnité

2. musí to být někdo požehnaný, čili z rodiny Mohameda – Šíité (strana Alího)

–za prvního chalífy jsou velké rozpory

–za 2 a 3 chalífy dochází ke kodifikaci koránu

v historii dochází ke třem velkým občanským válkám vyvolaným schizmatem. nakonec dynastický sunnitský princip vítězí

sunnité tvoří 80% muslimů, šíité 20%

radikalizace šíitů nastává po zavraždění Alího a Husejna – viz svátek v Íránu (7. stol)

9.-10.stol. vyvíjí se lidový islám – súfismus – zpěv, tance, přivolávání deště, chození po uhlících. Dnes tento mistický islám tmelí radikální muslimské skupiny.

Bujení lidového islámu si vynutilo dát tomu rámeček. A tak kromě Koránu je sepsána i Sunna. Korán totiž nemohl vyřešit všechny otázky. Sunna se skládá z jednotlivých výroků – Hadís. Když ani to nestačí, tvoří se lidská právní věda – Fikh – vychází se z Koránu, ze Sunny ale i z koncilů a svobodných právních úsudků – Fatev. A tak dnes v sunnitském světě existují 4 základní právní směry – tzv. mazhaby a dosti se odlišují. Např. v názoru na postavení ženy: žena plně neodpovídá za své činy a je rozvratný element, nemůže se pohybovat bez doprovodu...

zdroje šarií – Korán

- Sunna (Hadítsy)

- Fikh (fatwy)

Korán

náhled na Korán – svatá, zjevená kniha

- historicky podmíněná kniha – 1.část – idilická – etická – Mekkánské období

- 2.část - militantní – bojovné Medínské období

Modlitba není přesně stanovená – je pouze závazný předpis jak ji provádět. Chudba – páteční kázání je nejdůležitější.

vyvolávání muezina je vždy v arabštině (protože je to zároveň vyznání víry, jeden z pilířů islámu...)

satanské verše – pod tlakem Mohamed slíbil Mekkáncům, že nebude zasahovat proti jejich pohanským bohům. Ve slabosti uznal i jiná božstva. Záhy rozpoznal smrtelné ohrožení monoteismu a zavrhl to. Bylo to Mohamedovi našeptáno padlým andělem. V Koránu mnohdy nové verše překrývají význam těch starších (viz bůžkové, viz alkohol...)

Korán by neměl být překládán do jiných jazyků – je nepeložitelný – viz krásná spisovná Arabština. Ale toleruje s to v rámci šíření víry.